

2026-04-13

RUN/112/2026

Strategiskt utlåtande på ansökan

Projekt: Hållbara pilgrimsleder i sydöstra Jämtland

Utlåtande

Projektet Hållbara pilgrimsleder i sydöstra Jämtland föreslås prioriteras för regional medfinansiering.

Projektet adresserar ett tydligt identifierat strukturellt problem och bidrar med långsiktigt värdeskapande genom att stärka samverkan, organisering och kapacitet kring pilgrimsleder i glesa delar av länet. Satsningen är strategisk till sin karaktär och bedöms komplettera och förstärka redan etablerade initiativ snarare än att duplicera pågående arbete.

Projektet bedöms bidra till genomförandet av den nationella strategin.

Genom att rikta insatser till glesa miljöer där organisatoriska resurser ofta är begränsade, men där natur-, kultur- och upplevelsevärden är stora, stärker projektet förutsättningarna för hållbar utveckling även utanför länets starkaste noder. Projektets fokus på kollektiva strukturer, gemensamma arbetssätt och systemkapacitet bidrar till att minska sårbarhet och projektberoende, vilket ligger i linje med den nationella strategins långsiktiga ansats.

Projektets platsbaserade angreppssätt, starka fokus på samverkan och dialog samt ambition att bygga långsiktiga strukturer i hela länet är tydligt förenliga med den Regionala utvecklingsstrategins inriktning.

Inom smart specialisering bedöms projektet främst bidra till styrkeområdet Upplevelser, och delvis till Jord, skog och vatten. Projektet bidrar inte till spetsutveckling i form av nya produkter eller tekniska innovationer, utan till bredden inom styrkeområdet Upplevelser. Genom att stärka organisering, hållbar förvaltning och samverkan kring pilgrimsleder skapas grundläggande förutsättningar för vidare utveckling av upplevelsebaserade näringar i fler delar av länet. Projektet stärker därmed basen och bredden i styrkeområdet och möjliggör långsiktig utveckling även i glesa miljöer.

Projektet bidrar till långsiktigt hållbar regional utveckling genom att fokusera på strukturella och organisatoriska förutsättningar snarare än kortsiktiga insatser. Genom utveckling av gemensamma arbetssätt, dialogformer och stödjande strukturer förbättras förutsättningarna för hållbart nyttjande av landskap, kulturarv och upplevelser över tid. Projektets tydliga underifrånperspektiv, där civilsamhälle, samebyar, markägare och offentliga aktörer involveras på jämbördiga villkor, stärker den sociala hållbarheten och bidrar till ökad legitimitet och förankring. Den långsiktiga ambitionen att integrera projektets resultat i ordinarie verksamhet minskar projektberoende och stärker regional resiliens.

Projektet uppvisar en tydlig effektlogik där gemensam kunskapsuppbyggnad och analys leder till stärkt samverkan, som i sin tur omsätts i testade arbetssätt och strukturer. De kortsiktiga resultaten i form av ökad samverkansförmåga, tydligare roller och gemensamma metoder kopplas till långsiktiga effekter såsom förbättrade strukturella förutsättningar för förvaltning, utveckling och användning av pilgrimsleder i länet. Uppföljning sker genom både kvantitativa indikatorer och kvalitativa metoder, vilket stärker projektets uppföljningsbarhet av resultat, effekter och långsiktigt lärande.

Projektet bedöms stärka och bygga vidare på redan etablerade initiativ för pilgrimsleder i länet, däribland arbetet med S:t Olavsleden. Projektet kommer även att genomföra nödvändiga planeringsinsatser för att säkerställa en ändamålsenlig samordning med Jämtland Härjedalen Turisms pågående projekt för nationell ledsamordning, relevanta verksamheter vid länsstyrelsen samt folkhälsoenheten inom Region Jämtland Härjedalen. Samtidigt tydliggör projektet att pilgrimsfrågan är bredare än en enskild led och omfattar flera stråk, aktörer och geografier i länet.

Genom sitt samverkans- och strukturbyggande fokus bidrar projektet till att skapa gemensamma angreppssätt och modeller som kan användas även utanför enskilda leder. På så sätt kompletterar projektet befintliga satsningar och stärker helheten snarare än att konkurrera med eller duplicera redan pågående arbete.

Projektets största styrka ligger i dess struktur och processinriktade ansats och tydliga fokus på bredd och hela-länet-perspektiv. Satsningen bidrar till att synliggöra och ta tillvara värden i sydöstra Jämtland och andra glesa delar av länet, samtidigt som den utvecklar arbetssätt som kan vara relevanta även i andra regionala sammanhang.

Projektets komplexitet och omfattande samverkan innebär vissa genomföranderisker, men den valda projektorganisationen och det iterativa arbetssättet bedöms vara anpassat för att hantera detta. Sammantaget framstår projektet som strategiskt relevant, väl förankrat och prioriterat för regional medfinansiering.

Utlåtande gjord av

Karin Stolt Halvarsson, enhetschef Samhällsutveckling
Gunilla Gisslén, Regional utvecklingsstrateg